

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden csütörtökön.

Negyedik évfolyam. 30. szám. Szerkesztő: Székelyudvarhely, 1906. július 26.

Előfizetési ára: községeknek, valamint kör- és községi jegyzőknek egész évre 6 korona. Egyes szám ára 50 fillér.

Dr. Keith Ferencz,
várm. tb. főjegyző.

Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája Székelyudvarhely, Árpád-utca 3. sz., hová az előfizetési pénzek küldendők.

III. Általános jellegű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek, értesítések és más közlemények.

197.

M. kir. Belügyminisztertől.

Sz. 7898,906. IV.

Udvarhelyvármegye közönségének
Székelyudvarhelyen.

A 9354—1899 számú itteni rendelet értelmében felterjesztett pellagra nyilvántartások átvizsgálása és összehasonlításából, nemkülönbön központi szakközegem által a helyszínén tartott felülvizsgálat adataiból arról győződtem meg, hogy a törvényhatóságok legnagyobb része az említett nyilvántartások vezetése s az abban felvett betegek állapotának ellenőrzése tekintetében igen felületesen jár el, ugyannyira, hogy a szóban levő nyilvántartások adatai a legtöbb esetben teljesen megbízhatatlanok.

Egyik törvényhatóságban rendeletem folytán tartott felülvizsgálat alkalmával például az tünt ki, hogy a vármegyei nyilvántartás szerint kimutatott 42 pellagra betegből csak 7 szenvedett az említett betegségben, 18 egyáltalán nem volt beteg, 13 már korábban elhalt, 2 elköltözött, és 2 ismeretlen volt, — ellenben találatott 41 egészen új beteg.

Mindebből nyilvánvaló, hogy a vármegyei kimutatások nagy részének — mint azt előbb is jeleztem, nemcsak számbeli és személybeli adatai helytelenek és megbízhatatlanok, de nyilvánvaló az is, hogy a pellagrások száma országszerte a valóságban jelentékenyen nagyobb, mint az a vármegyei kimutatásokból évről évre megállapítható.

Miután pedig a szóban levő súlyos lefolyású népbetegség közegészségi jelentősége csakis a helyesen és pontosan összeállított statisztikai adatok alapján bírálható el s állapítható meg az ellene leendő intézkedések minősége és mérve, az ügy közegészségügyi nagy fontosságára való hivatkozással felhívom a vármegye közönségét, hogy a pellagra betegek nyilvántartására nézve kiadott 9354—1899 számú rendeletben foglaltak végrehajtása ügyében ujabban is nyomatékosan intézkedjék.

Felhívom a vármegye közönségét az eddig tapasztaltak alapján arra is, miszerint ne elégedjék meg azzal, hogy a nyilvántartásokban csak a kórházak és orvosok által esetről-esetre bejelentett ilyen betegek vétessenek fel, a mint az eddig csaknem mindenütt történt, hanem intézkedjék az iránt is, hogy a tavaszi védhimlő oltások alkalmával, midőn a községek lakóssága leginkább és legnagyobb számban otthon található s a pellagra betegség is jellegzetes bőrelváltozások alakjában rendszeren jelentkezni szokott, a mi a baj felismerését könnyűvé teszi, hogy a községi kör illetve oltóorvosok ilyenkor a népség hozzá férhető részét a pellagra előfordulása szempontjából mindenkor vizsgálják meg, a talált betegeket a nyilvántartásba vegyék fel s egyben a régebről nyilvántartott ilyen betegeket is megvizsgálva az azokra vonatkozó változásokat (javulás, gyógyulás, elhalálozás, elköltözés stb.) a nyilvántartásokba vezessék be, szóval működjenek közre a netáni betegek feltalálása s a nyilvántartások adatainak kiegészítése és helyesbítése tekintetében.

Midőn végül arra is felhívom a vármegye közönségét, hogy a községi és körorvosok ezen működését a járási és tiszti főorvosokkal felelőség mellett ellenőriztesse egyben kijelentem, hogy ezen ténykedését a központból időről-időre kikül-

dendő szakközegem által magam is felülvizsgálatni fogom s a netáni mulasztásokkal szemben a legszigorubban fogok eljárni.

Budapest, 1906. július hó 11-én.

Andrássy s. k.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám. 5436—906. alisp.

A három járási főszolgabirájának, Székelyudvarhely polgármesterének és valamennyi hatósági orvosnak.

Belügyminiszter urnak fenti körrendeletét tudomásvétel és ahoz való alkalmazkodás czéljából közlöm.

Székelyudvarhely, 1906. július 17.

Dr. Damokos, alispán.

198.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

50000 szám.

Valamennyi vármegye alispánjának és valamennyi thjf. város tanácsának s a fumei m. kir. tengerészeti hatóságnak.

Körrendelet. A Németbirodalommal Berlinben 1905. évi január 25-én kötött állategészségügyi egyezmény az 1906. évi III. t.-cz. 2 §-a alapján a m. kir. miniszteriumnak 1906. évi június 27.-én kelt 3177 M. E. számú rendeletével (lásd a Budapesti Közlöny folyó évi június 28-iki 149 számában) 1906. évi márczius 1-től számítható hatályval életbeléptetvén a fentirt szám alatt egyuttal kiadott 711 számú »Állategészségügyi Értesítő«-ben közzétettem az egyezményben és az ennek zárjegyzőkönyvében foglalt rendelkezéseket a vasuti kocsik fertőtlenítéséről az egyezmény 8. cikkéhez tartozó külön határozmányokkal együtt s az egyezménynek a magyar korona országaiban való végrehajtására egyuttal kiadott rendelkezéseimet. Ezen »Állategészségügyi Értesítő« külön 10 példányát idemellékelve megjegyzem, hogy az egyezmény 5 cikkéhez tartozó I. és II. számú melléletek is közzétettek a »Budapesti Közlöny« folyó évi június 28-án megjelent 149 számában.

A zárjegyzőkönyv 10 pontjára nézve a mely a vágó sertéseknek kontingentált mennyiségben a Németbirodalomban való bevitelét biztosítja s a melyre vonatkozó végrehajtási rendelkezések a fentjelzett 711 számú »Állategészségügyi Értesítő« V. fejezetének 20 pontjában foglaltatnak a törvényhatósági m. kir. állatorvosokhoz a részletekre

bővebben kiterjedő ismertető és utmutató külön rendeletet intéztem.

Az említett »Állategészségügyi Értesítő«-ből elegendő készlet előállításáról gondoskodván, ez a nyomtatvány az érdeklődőknek portómentesen meg fog küldetni, ha ez iránt ezen miniszterium III.3. ügyosztályába czimzett levélben, vagy levelező-lapon ide fordul és pontos czimét közli.

Felhivom a czimet, hogy a fentieket kellően tegye közé.

Budapest, 1906. június 30.

Darányi, s k.

Sz. 5310—906. alisp.

Valamennyi községi és körjegyzőnek és marhalevél kezelőnek.

Földmivelésügyi miniszter ur fenti rendeletét azzal adom ki, hogy az egyezmény a földmivelési értesítő f. évi július 11-én megjelent 28. számában közöltetett.

Felhivom a községi és körjegyzőket, hogy ezen egyezményt tanulmányozzák át s a marhalevél kezelőket megfelelően tanítsák ki.

Székelyudvarhelyen, 1906. július 20.

Dr. Damokos, alispán.

199.

M. kir. Földmivelésügyi Miniszter.

Sz. 51.000.

Körrendelet. Valamennyi vármegye alispánjának és valamennyi thjf. város tanácsának s a fumei m. kir. tengerészeti hatóságnak.

Az Olaszországgal Rómában 1906. évi febr. 11-én kötött állat-egészségügyi egyezmény, az 1906. évi III. t.-cz. 2. § a alapján, a m. kir. miniszteriumnak 1906. évi június 27-én kelt 3177, M. E. sz. rendeletével (lásd a Budapesti Közlöny f. évi június 28-iki 149. sz.) 1906. évi márczius 1-től számítható hatályval életbe léptetvén, a fent irt szám alatt egyuttal kiadott 712. számú Állategészségügyi Értesítőben közzétettem az egyezményben és az ennek zárjegyzőkönyvében foglalt határozmányokat, ugyszintén az egyezménynek a magyar korona országaiban való végrehajtására egyuttal kiadott rendelkezéseimet. Ezen Állategészségügyi Értesítő külön 10 példányát ide mellékelve megjegyzem, hogy az említett Állat-egészségügyi Értesítőből elegendő készlet előállításáról gondoskodván, ez a nyomtatvány az érdeklődőknek portómentesen meg fog küldetni, ha ez iránt ezen Miniszterium III/3. ügyosztályára

czimzett levélben vagy levelezőlapon ide fordul és pontos czimét közli.

Felhivom a Czimet, hogy a fentieket kellően tegye közhirrre.

Budapest, 1906. évi június hó 30-án.

Darányi, s. k.

Údvarhelyvármegye alispánjától.

Sz. 5311—906. alisp.

Valamennyi községi és körjegyzőnek és marhalevél kezelőnek.

Földmivvelésügyi Miniszter ur fenti rendeletét azzal adom ki, hogy az egyezmény a földmivvelési értesítő f. évi július 15-én megjelent 28. számában közöltetett.

Felhivom a községi és körjegyzőket, hogy ezen egyezményt tanulmányozzák át s a marhalevél kezelőket megfelelően tanítsák ki.

Székelyudvarhelyt, 1906. július 20-án.

Dr. Damokos, alispán.

200.

M. kir. földmivvelésügyi miniszter.

52000 III—3. szám.

Körrendelet. Valamennyi vármegye alispánjának és valamennyi thjf. város tanácsának s a fiemei m. kir. tengerészeti hatóságnak.

Az Oroszországgal Szentpétervárt 1906. évi február 15. kötött kereskedelmi és hajózási szerződés az 1906. évi III. t.-cz. 2. §-a alapján, a m. kir. miniszteriumnak 1906. évi június 27-én kelt 3177 M. E. számú rendeletével (lásd a Budapesti Közlöny folyó évi június 28-iki 149 számában) 1906. évi márczius 1-étől számítandó hatálylyal életbe léptetvén, a fentirt szám alatt egyuttal kiadott 713 számú »Állategészségügyi Értesítő«-ben közzé tettem az ezen szerződés aláírása alkalmával történt kölcsönös jegyzékváltás utján megállapított határozmányoknak a magyar korona országában való végrehajtására egyuttal kiadott rendelkezéseimet. Ezen »Állategészségügyi Értesítő« külön 10 példányát idemlékelve, felhivom a Czimet, hogy fentieket kellően tegye közhirrre.

Budapest, 1906. június 30-án.

Darányi, s. k.

Údvarhelyvármegye alispánja.

Sz. 5312—906. alisp.

Valamennyi községi és körjegyzőnek és marhalevél kezelőnek.

Földmivvelésügyi miniszter ur fenti rendeletét

azzal adom ki, hogy az egyezmény a földmivvelési értesítő f. évi július 15. megjelent 28. számában közöltetett.

Felhivom a községi és körjegyzőket, hogy ezen egyezményt tanulmányozzák át s a marhalevél kezelőket megfelelően tanítsák ki.

Székelyudvarhely, 1906. évi július 20.

Dr. Damokos, alispán.

201.

M. kir. belügyminiszter.

Sz. 40192—1906. III. b.

Valamennyi megyei törvényhatóságnak és főispánnak.

A törvényhatóságokról szóló 1886. XXI. t.-cz. értelmében a közbiztonság és rend érdekében kirendelendő karhatalom iránt való intézkedés a törvényhatóság jogkörébe tartozván; a csendőrségi szervezeti utasítás 6. §. első bekezdésében felsorolt azon hatóságok közül, a melyek a csendőség segédletét felszólítással közvetlenül igénybe venni jogosultak, a főispánokat ezennel törlöm.

Budapest, 1906. évi július 12-én.

Andrássy, s. k.

Sz. 5454—906. alisp.

Mindhárom főszolgabírónak, Székelyudvarhely rendezett tanácsu város polgármesterének és valamennyi községi előljárásnak.

Tudomásulvétel végett közlöm.

Székelyudvarhely, 1906. évi július hó 19-én.

Dr. Damokos, alispán.

202.

Údvarhelyvármegye alispánja.

Sz. 5449—906. alisp.

Wodianer F. és Fiai, Budapest, IV. Sarkan-tyus-utca 3.

A «Kis ujság» és «Ejnye bejó» című hirlapok utcai elárusítását Údvarhelyvármegye területén 1906. évi október hó 31-éig engedélyezem.

Figyelmeztetem egyben az 1608—1897. és 17170—1905. sz. belügyminiszteri rendeletekben foglaltaknak pontos megtartására és az egyes lap-példányoknak hozzám való benyújtására.

Székelyudvarhely, 1906. évi július hó 18-án.

Dr. Damokos, s. k. alispán.

Mindhárom főszolgabírónak és Székelyudvarhely rendőrfőkapitányának.

Közlöm.

Székelyudvarhely, 1906. évi július hó 18-án.

Dr. Damokos, s. k. alispán.

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körözüvények.

Pályázati hirdetmény. Udvarhelyvármegye területén állami kezelésbe vett községi és némely más erdő és kopár területek védelménél egy hatósági *erdőőri állásra* ezennel pályázat hirdettetik. Az erdőőr évi bére 360 korona, utazási átalánya 120 korona, tűzifa és legeltetési illetmény váltáság 79 korona 20 fillér és 6 K irodaátalány. Pályázótól megkívántatik a magyar állampolgárság, fedhetetlen előélet, legalább 24 éves, de 35 évesnél nem magasabb életkor, ép szellemi és testi erő, valamint az erdőőri szakvizsga sikeres letétele, mely adatok hiteles okmányokkal igazolandók. Kérvények egy koronás belyeggel ellátva és sajátkezüleg írva 1906. év augusztus hó 20-ig a székeljudvarhelyi m. kir. állami erdőhivatalhoz adandók be. Elkésett kérvények figyelembe nem fognak vétetni. Székelyudvarhelyen, 1906. július 20. M. kir. állami erdőhivatal.

Pályázati hirdetmény. Patakfalva és Árvátfalva községben üresedésbe jött *körbábai* állásra pályázat hirdettetik; rendes fizetés 90 kor. ezen kívül természetbeni lakás s a születéseknél legkevesebb 2 kor. díjat kap. Pályázni óhajtók kellően felszerelt okmányokkal pályázati kéréseket *augusztus hó 10-ig* a Felsőboldogfalvi körjegyzőséghez adják be. Felsőboldogfalva, 1906. július 19. Ferenczy Lajos, kör. jegyző.

Bivalyvész fellépett és a zárlat elrendeltetett *Oroszhegy* községben (5590—906. alisp. sz.).

Veszetttség az ebek között megszűnt és a zárlat feloldatott *Zetelaka* községben (5591—906. alisp. szám).

Lépfene fellépett a szarvasmarhák között és a zárlat elrendeltetett *Étéd* községben (5592—906. alisp. szám) és *Székelypálfalva* községben (5456—906. alisp. szám).

Sertésorbáncz megszűnt és a zárlat feloldatott *Csób* községben (5542—906. alisp. szám) és *Rava* községben (5543—906. alisp. szám).

Sertésorbáncz fellépett és a zárlat elrendeltetett *Máréfalva* községben (5467—906. alisp. sz.) és *Székelyszenterzsébet* községben (5506—906. alisp. szám).

Sertésvész fellépett és a zárlat elrendeltetett *Homoródtalmás* községben (5446—906. alisp. szám).

Lépfene megszűnt a szarvasmarhák között és a zárlat feloldatott *Homoródkeményfalva* község legelőjén (5573—906. alisp. szám) és *Homoróddaróc* községben (5535—906. alisp. szám).

Vadászati jog bérbeadása. Patakfalva, Felsőboldogfalva, Bikafalva, Hodgya, Árvátfalva községek vadászati joga 6 egymásutáni évekre *július hó 30-án d. e. 9 órakor* a felsőboldogfalvi körjegyzői irodában nyilvános árverésen a többet ígérőnek ki fog adatni. Árverezési feltételek az

irodában megtekinthetők. Felsőboldogfalva, 1906. július 19. Ferenczy Lajos.

Hirdetmény. További eljárás végett értesitem, hogy vármegyéim összes vásár jogosult község és városaiban megtartandó országos és heti állatvásárok alkalmával a szekérbe fogott állatoknak a barompiacz helységére való felhajtását az 1888. évi VIII. t.-cz. végrehajtása iránt kiadott 40000 számú rendelet 34. §. értelmében betiltotam. Segesvár, 1906. évi július hó 12. én. alispán helyett: Dr. Glaser, főjegyző.

Elveszített iparigazolvány. Ifj. Moczás János peteki mészáros 14457—900. szám alatt nyert iparigazolványát elvesztette. Körözendő.

Elmebeteg körözése. Kisküküllővármegye közkörháza gondnoksága 192—906. szám alatt jelentette, hogy Dicsőszentmártonban Raffay Ferencz iparosnál családi ápolásban elhelyezett Jakab Imre nevű, — a biharvármegyei közkörháztól ide szállított, — 46 éves ev. ref. kecskeméti születésű elmebeteg folyó hó 5-ikén reggel körülbelül 4 órakor észrevétlenül eltávozott, állítólag Vámos-Gálfalva felé vette útját. Minthogy nevezett elmebeteg a legnagyobb utánjárás ellenére az illetékes hatóság által a mai napig nem volt feltalálható s ez okból országos körözése szükségessé válván, nevezett Jakab Imre 46 éves ev. ref. vallású kecskeméti születésű elmebeteg kinek személyleírása: közép termetű barna férfi, haja és bajusza gesztenye színű, fején kevés kopaszág, ruházata fehér-fekete csikos vászon ruha, posztó kalap, lábán czipővel, a vármegye területén nyomozandó s feltalálása esetén arról Kisküküllővármegye közkörház igazgatósága 192—906. számú megkeresvénye kapcsán értesítendő.

Körözendő egyének. *Picha* Julianna, állítólag Hornyá ungmegyei községben született, körözendő, feltalálása esetén illetőségi viszonyaira nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv Győrvármegye alispánjának megküldendő. (Győrvármegye alispánja 4495—906. szám). — *Dobrai* Pál és neje *Pap* Zsófia volt királyhidai lakosok, kubikusok, körözendők és feltalálásuk esetén lakóhelyük Győrvármegye alispánjával közlendő. (Győrvármegye alispánja 4184—906. szám). — *Belakovics* József körözendő és eredmény esetén tartozkodási helyéről a Szobi főszolgabíró értesítendő. (Szobi főszolgabíró 19—906. szám). — *Hoffmann* Gyula téglagyári munkás, a ki róm. kath. vallású és 1840 körül Berlinka községben született és neje *Laki* Teréz körözendők és eredmény esetén tartozkodási helyük Komáromvármegye alispánjával közlendő. (Komáromvármegye alispánja 5781—906. szám). — *Szüköpi* András borbélysegéd, született 1840 ben Szabadkán, körözendő és eredmény esetén tartozkodási helye Baranyavármegye alispánjával közlendő. (Baranyavármegye alispánja 8282—906. szám). — *Kovács* Julianna körözendő, feltalálása esetén illetőségi viszonyára nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv Mosonvármegye alispánjának megküldendő. (Mosonvármegye alispánja 4875—906. szám).